

**VALSTYBINĖS DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJOS
TEIKIAMŲ PASLAUGŲ, UŽ KURIAS IMAMA VALSTYBĖS RINKLIAVA,
DETALIZAVIMAS IR IŠLAIDŲ PAGRINDIMAS**

**Sertifikavimo įstaigų akreditavimo pagal Reglamento (ES) 2016/679 42 – 43 straipsnius
procedūra**

Fiziniai ar juridiniai asmenys, siekiantys teikti sertifikavimo paslaugas (toliau – sertifikavimo įstaiga), turi, visų pirma, pasirinkti, kokiais sertifikavimo kriterijais tokios paslaugos bus vykdomos (kokia sertifikavimo schema bus naudojama). Sertifikavimo kriterijų savininku gali būti tiek sertifikavimo įstaiga, tiek asmens duomenų apsaugos priežiūros institucija, tiek bet kuris kitas asmuo (pavyzdžiui, siekiantis verstis teisių naudotis tokiais kriterijais prekyba ar pan.). Sertifikavimo kriterijai gali būti patvirtinti ir kitose Europos Ekonominės Erdvės asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijose (toliau – priežiūros institucija), jei šie kriterijai skirti teikti sertifikavimo paslaugoms ne tik nacionaliniu mastu.

Kreiptis dėl akreditavimo gali tik tos sertifikavimo įstaigos, kurios turi teisę naudotis kitų parengtais sertifikavimo kriterijais arba kai yra pačios tokių kriterijų savininkės. Sertifikavimo kriterijų vertinimui taikomas Reglamento (ES) 2016/679 63 straipsnyje įtvirtintas nuoseklumo mechanizmas (t. y. sertifikavimo kriterijų tinkamumas vertinamas ne tik nacionalinėje priežiūros institucijoje, bet ir Europos duomenų apsaugos valdyboje), šis vertinimas atliekamas nemokamai. Šiuo metu yra [patvirtinti](#) 5 sertifikavimo kriterijų rinkiniai (5 sertifikavimo schemas).

Sertifikavimo įstaigos akredituojamos, vadovaujantis Reglamento (ES) 2016/679 42 ir 43 straipsniais ir Europos duomenų apsaugos valdybos gairėmis, ir turi atitikti: pirma, LST EN ISO/IEC 17065:2012 „Atitikties įvertinimas. Reikalavimai, keliami produktų, procesų ir paslaugų sertifikavimo įstaigoms“ (toliau – ISO reikalavimai), antra, papildomus Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – VDAI) nustatytus ir su Europos duomenų apsaugos valdyba suderintus akreditavimo reikalavimus (toliau – Papildomi reikalavimai). VDAI atliekamas sertifikavimo įstaigos atitikties akreditavimo reikalavimams vertinimas nėra šių įstaigų akreditavimas pagal ISO reikalavimus: VDAI vertina atitiktį ISO standarte esantiems reikalavimams tik tiek, kiek būtina įvertinti sertifikavimo įstaigos galimybes teikti sertifikavimo paslaugas pagal konkrečią sertifikavimo schemą, vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679. Tuo atveju, jei VDAI akredituota sertifikavimo įstaiga pateiks VDAI prašymą akredituoti teikti sertifikavimo paslaugas pagal kitą sertifikavimo schemą, VDAI vertins tik atitiktį Papildomiems reikalavimams.

VDAI vertindama sertifikavimo įstaigos atitiktį Papildomiems reikalavimams ir, kai taikoma, ISO reikalavimams, atliks išsamų sertifikavimo įstaigos veiklos vertinimą (įskaitant patikrinimus vietoje), siekiant nustatyti, ar ji tinkamai įgyvendinus ir numačius priemones, skirtas užtikrinti: jos teisinę atsakomybę už siekiamas teikti paslaugas, nešališkumo valdymą, finansinę atsakomybę (pavyzdžiui, turint veiklos draudimą šių paslaugų teikimo kontekste), konfidencialios informacijos valdymą, paslaugų teikimo skaidrumą, tinkamo personalo įtraukimą (t. y. kriterijus atitinkančių teisininkų, techninę patirtį turinčių specialistų. Be to, sertifikavimo įstaiga turi turėti atskirą personalą atitikties vertinimui atlikti ir sprendimui dėl sertifikavimo priimti ir t.t.), tinkamą sertifikavimo proceso valdymą (metodologiją, procesą, išduotų sertifikatų priežiūros ir peržiūros mechanizmus, pažeidimų valdymą, skundų nagrinėjimo procesus, kt.). VDAI vertins visus pateiktus dokumentus (jų turinį) ir faktinį jų taikymą (pavyzdžiui, įdiegtus techninius sprendimus) ir pan.

Aukščiau aprašytas atitikties vertinimo procesas yra itin imlus personalo (akreditavimo paslaugas teiks tik būtina patirtį turintys VDAI darbuotojai) ir laiko atžvilgiu. Įvertinant būtino atlikti vertinimo apimtį ir pobūdį, taip pat į kitų priežiūros institucijų praktiką, tikėtina, kad akreditavimo procesas truks bent 6 mėnesius, kai sertifikavimo įstaiga pateikia prašymą akredituoti teikti sertifikavimo paslaugas pirmą kartą, faktinio darbo, arba bent 4 mėnesius, kai

sertifikavimo įstaiga jau yra akredituota pagal Reglamentą (ES) 2016/679 ir pateikia prašymą papildomam akreditavimui pagal kitą sertifikavimo schemą, faktinio darbo.

Be kita ko, paminėtina, kad akreditavimo procedūros procese, esant poreikiui įvertinti specifines asmens duomenų tvarkymo operacijas, technologijas ar pan., gali reikėti pasitelkti išorės ekspertus. Šių ekspertų paslaugų pasitelkimo kaštai į valstybės rinkliavos dydį nėra įtraukti, jie bus apmokami iš VDAI (ne akredituojamo subjekto) biudžeto. Akredituotos sertifikavimo įstaigos priežiūra bus vykdoma įprasta tvarka, t. y. vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679, netaikant jokių papildomų jokių rinkliavų ar mokesčių.

Valstybės rinkliavos už sertifikavimo įstaigų akreditavimą pagal Reglamento (ES) 2016/679 42 – 43 straipsnius detalizavimas

Valstybės tarnautojo darbo valandų skaičius, reikalingas paslaugai suteikti, val. ¹	Valstybės tarnautojo valandinis darbo užmokestis (kartu su įmoka socialiniam draudimui), Eur ²	Išlaidos valstybės tarnautojo darbo užmokesčiui už paslaugos atlikimą, Eur	Kitos išlaidos ³	Iš viso išlaidų, Eur
Sertifikavimo įstaigos akreditavimas, kai įstaiga kreipiasi pirmą kartą:				
1.008 ⁴	13 Eur	13.104 Eur	-	13.104 Eur
Sertifikavimo įstaigos akreditavimas, kai kreipiasi Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos akredituota sertifikavimo įstaiga dėl akreditavimo pagal kitą sertifikavimo schemą:				
672 ⁵	13 Eur	8.736 Eur	-	8.736 Eur
Sertifikavimo įstaigos akreditavimo atnaujinimas (akreditavimo objektas nesikeičia)⁶:				
336 ⁷	13 Eur	4.368 Eur	-	4.368 Eur

Pastabos:

¹ Valstybės tarnautojo darbo valandų, reikalingas paslaugai suteikti, skaičius apskaičiuotas atsižvelgiant į Liuksemburgo asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijos patirtį akredituojant sertifikavimo įstaigas (Liuksemburgas yra pasirinkęs tokį patį akreditavimo modelį kaip Lietuva, t. y. nustatytą Reglamento (ES) 2016/679 43 straipsnio 1 dalies a punkte); vidutinė akreditavimo trukmė Liuksemburge 1 metai, vidutiniškai 6 mėn. faktinio darbo), taip pat įvertinant terminus, nustatytus Lietuvos Respublikos atitikties vertinimo įstatymo 9 straipsnio 8 dalyje (6 mėn., o esant svarbioms priežastims, galima pratęsti papildomiems 3 mėnesiams).

² Atsižvelgiant į VDAI teikiamos paslaugos pobūdį ir paslaugai atlikti būtiną valstybės tarnautojo kompetenciją, valstybės tarnautojo valandinis darbo užmokesčio VDAI dydis apskaičiuotas taikant šį pareiginės algos koeficientą: 1,26. Valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis 2024 metais: 1785,40 Eur. Mėnesinė (bruto) valstybės tarnautojo, turinčio 1,26 pareiginės algos koeficientą, pareiginė alga: sudarė 2.249,60 Eur. Apskaičiuojamas valandinis darbo užmokestis (2.249,60 Eur / (21 d. d. x 8 val.) = 13,39 Eur; Skaičiuojama suapvalinus iki 13 Eur).

³ Kitos išlaidos apima: vidutinės transporto priemonės nuomos ir kuro sąnaudas arba išlaidas taksi / pavėžėjimo paslaugoms, vykdančią fizinę patikrą sertifikavimo įstaigos buveinėje ar kitose patalpose, susijusiose su akreditavimo objektu.

⁴ Kai akredituojama sertifikavimo įstaiga kreipiasi pirmą kartą (t. y. ji nėra akredituota teikti sertifikavimo paslaugas pagal Reglamentą (ES) 2016/679), VDAI įvertina šios įstaigos atitiktį tiek ISO 17065:2012 standartui, tiek pagal Papildomus reikalavimus. VDAI atliekamas sertifikavimo įstaigos atitikties akreditavimo kriterijams vertinimas nėra šių įstaigų akreditavimas pagal ISO

17065:2012. VDAI vertina atitiktį šiame standarte esantiems reikalavimams tiek, kiek būtina įvertinti sertifikavimo įstaigos galimybes teikti sertifikavimo paslaugas pagal konkrečius sertifikavimo kriterijus, vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679. Įvertinant kitų institucijų patirtį, išsamus atitikties vertinimas, įskaitant vykimą į prašymą akredituoti pateikusio subjekto patalpas fiziniam patikrinimui, išsamų dokumentų, procesų, taikomų saugumo priemonių patikrinimą ir, esant poreikiui, aptarimą Europos duomenų apsaugos valdyboje ar su kitomis institucijomis, pavyzdžiui, su Nacionaliniu akreditacijos biuru (kiek susiję su ISO 17065:2012 standarto taikymu), vidutiniškai užtruktų 126 darbo dienas (6 mėn.) faktinio darbo.

⁵ Valstybės tarnautojo darbo valandų, reikalingų paslaugai suteikti, skaičius apskaičiuotas atsižvelgiant į tai, kad tuo atveju, kai prašymą akredituoti pateikęs subjektas yra akredituotas teikti sertifikavimo paslaugas, tačiau siekia šias paslaugas teikti pagal kelias sertifikavimo schemas, VDAI atliks vertinimą mažesne apimtimi (atitiktis ISO 17065:2012 iš esmės bus patikrinta nagrinėjant pirmą prašymą akredituoti), vertinant šio subjekto atitiktį pagal Papildomus reikalavimus. Įvertinant kitų institucijų patirtį, išsamus atitikties vertinimas, įskaitant vykimą į prašymą akredituoti pateikusio subjekto patalpas fiziniam patikrinimui, išsamų dokumentų, procesų, taikomų saugumo priemonių patikrinimą ir, esant poreikiui, aptarimą Europos duomenų apsaugos valdyboje, vidutiniškai užtruktų 84 darbo dienas (4 mėn.) faktinio darbo.

⁶ Teikiant prašymą atnaujinti sertifikavimo įstaigos akreditaciją, kai iš esmės pasikeičia (išplečiamas) akreditavimo objektas, atitikties vertinimui taikoma tokia pati valstybės rinkliava, kaip prašymą akredituoti sertifikavimo įstaigą teikiant pirmą kartą.

⁷ Teikiant prašymą atnaujinti sertifikavimo įstaigos akreditaciją, atitikties Papildomiems reikalavimams vertinimas sudarytų 42 darbo dieną (2 mėn.) faktinio darbo, įskaitant vykimą į prašymą akredituoti pateikusio subjekto patalpas fiziniam patikrinimui, išsamų dokumentų, procesų, taikomų saugumo priemonių patikrinimą ir, esant poreikiui, aptarimą Europos duomenų apsaugos valdyboje.